

Димитрие МАНЕВСКИ

НАДВОРЕШНА ДРЖАВНА ИЛИ

"ПРИВАТНА" ПОЛИТИКА?

Во една крајно симплифицирана дефиниција, меѓународните односи можат да се дефинираат како збир на внатрешни и на надворешни фактори. По правило, овие фактори се варијабилни и токму затоа се вели дека меѓународните односи се динамична категорија. Но, како и од секое правило, така и од ова има исклучок. Лошото во сè тоа е што исклучокот е токму надворешната политика на нашата земја.

Веројатно ова е последица на погрешното перцепирање на самата надворешна политика. Во сите "зрели" држави таа се користи за да ги оствари интересите на земјата и да придонесе за севкупен нејзин напредок и прогрес, а кај нас таа е сведена на средство со кое "заслужните членови" ќе го добијат "заслужениот" повеќегодишен одмор на државна сметка.

Но, ние немаме проблем само со кадровската политика. Всушност, за жал, малкуте професионални и посветени кадри, се единствената причина за спорадичните успеси на македонската дипломатија. Според мене, проблемот е токму во кормилото, во насоките во кои се движат нашата надворешна политика.

Валоризирањето на успешноста на надворешната политика е едноставна работа. Ги определувате целите и ги споредувате со реалната состојба, односно колку тие се остварени. Доколку се земе предвид дека надворешната политика, како свои главни приоритети ги има зајакнувањето на економската и на безбедносната позиција на земјата, нашата политика може да се окарактеризира како целосно промашување. По деценија ипол, ние повторно сме економски нестабилни и неразвиени, а од безбедносен аспект сме и тоа како ранливи во секој поглед.

Што се однесува до безбедносниот

**ДАЛИ НЕКОМУ
НЕКОГАШ ПОВТОРНО
ЌЕ МУ ДОЗВОЛИМЕ ДА
ЗАБОРАВИ НА МОИТЕ,
ТВОИТЕ, НА НЕЧИИ
НАШИ ИНТЕРЕСИ?**

**Ние 15 и повеќе години
назад водиме една иста,
непродуктивна и непросперитетна
надворешна политика. Згора на тоа,
кога се говори за надворешната
политика, се истакнува како
крајно позитивна карактеристика
тоа што ние одржуваме константа
во поглед на меѓународните
односи. Секако, би било позитивно
доколку како последица на таа
константа, нашата земја оствареше
некаков напредок. Но, кога ќе се
компарира почетната позиција на
државата со денешнава, слободно
можеме да заклучиме дека се
променети само костумите и
вратоврските, а сè останато е исто.**

аспект, слободно може да се каже дека тоа е логична последица на економската неразвиеност. Но, кога станува збор за економската развиеност на нашата земја, недозволиво е економски да се стагнира во период во кој севкупната светска економија доживува експанзија. Токму во овој дел може да се посочи неуспешноста на нашата надворешна политика. Од причина што како слепи за стап сме фатени за една единствена цел, која однапред е осудена на неуспех, не можеме да видиме дека постојат и други начини и можности да се остварат економските интереси на нашата земја. Повеќе од убеден сум дека економиите во пораст, како што се економиите на повеќето азиски држави и секако руската, повеќе се заинтересирани за инвестирање и за експанзија, отколку повеќето западни економии, кои заради преголемата експанзија се соочуваат со внатрешни проблеми кои ги принудуваат да го забават темпото на "извезување на економијата", па во одредени области дури се принудени да се движат ретроградно.

Промените кои се одвиваат на глобално ниво неспорно ја наметнуваат потребата за преиспитување на позициите и на целите. Тоа што големите играчи на светската сцена прават реструктурирање на своите интереси и цели, треба да претставува сигнал за нас да направиме пресметка и проценка на нашите интереси, и да одлучиме како да се поставиме во целиот тој процес на воспоставување нови односи во светот. Ова е период во кој, според мене, нашата држава ќе има можност по втор пат да избира каква позиција ќе заземе во меѓународните односи. Првиот пат се застана во одбрана на интересите на олигархијата и тоа резултирало со денешната ситуација. Не смеаме да дозволиме повторно некој да "заборави" на нашите интереси.